

ZGODOVINA- izpiski

STARA GRČIJA

Na območju Egejskega morja.

❖ HEINRICH SCHLIEMANN

Nemški arheolog, ki je na podlagi epov iz »Iliade in Odiseje« (topel in mrzel veter) odkril TROJO, nedaleč od Helesponta (morske ožine)

KRETA- SUŽNJELASTNIŠKA DRUŽBA!!!

Nastala je okoli 1450 pr. našim štetjem. Na osnovi arheoloških izkopanin, ki jih je odkril Anglež Arthur Evans smo to civilizacijo dobro spoznali.

NASTANEK KRETSKE CIVILIZACIJE:

Zaradi ugodne zemljepisne lege, je Kreta posredovala stike med Orientom in ostalim Egejskim območjem, Italijo, Sicilijo ter Španijo.

TRGOVINA- najpomembnejša gospodarska panoga!!!

KNOSOS- najpomembnejše mesto, kjer je vladal kralj MINOS!!!- PO NJEM SE IMENUJE »MINOJSKA KULTURA«

Razvita je bila tudi kultura, umetnost (slikarstvo!!!)

PRVA EVROPSKA PISAVA- LINERNA A (še nerazvozlana)!!! Nastala je zaradi potreb države in gospodarstva....vse to so pridobitve, ki so jih prevzeli prihajajoči AHAJCI,

V PETNAJSTEM STOL PRED KRISTUSEM, JE PRIŠLO DO SPREMEMB V JEZIKU IN PISAVI:

- ❖ Prebivalstvo začne govorit staro grščino
 - ❖ Pisati v linearni b-pisavi
- } pomeni,
} da so Kreto prevzeli Ahajci iz Miken

TROJA ali ILION- SUŽNJELASTNIŠKA DRUŽBA

BILA JE POMEMBNO TRGOVSKO MESTO. ILIADA OPISUJE DESETLETNE BOJE GRKOV ZA TROJO. HOMER NAPIŠE TO LEGENDO, KOT VZROK ZA TO:

*Trojanski kraljevič PARIS je moral med boginjami HERI, ATENI TER AFRODITI izbrati najlepšo. Afrodita mu je obljubila, da če zbere njo da mu da najlepšo ženo Grčije, zato je izbral njo. Afrodita mu je kot je obljubila, pomagala ugrabiti v šparti lepo kraljico Heleno. Helenin mož MENELAJ se je hotel maščevati za sramoto, zato je zbral grško vojsko, brata AGAMEMNONA pa nagovoril da je prevzel poveljstvo,...
TAKO NAJ BI SE ZAČELE VOJNE!*

Troja ali Ilion je nastala na griču Hisarliku. Osnova za nastanek je

- ❖ Rodovitna zemlja-----» razvoj kmetijstva (poljedelstva)
- ❖ Ugodna lega (blizu Helesponta)----» trgovsko središče

Ker je bila bogata, je bila plen za različna ljudstva! Trojo naj bi po izračunih napadli AHAJCI (MIKENCI)----»glej legendo...

MIKENE-AHAJCI- SUŽNJELASTNIŠKA DRUŽBA

TRETJA VISOKA KULTURA TEGA OBMOČJA

NASTANEK: od prib. 1700-1150 (bronasta doba)

Krečani so vplivali na razvoj Miken.

Najpomembnejši je bil kralj, pod njim so bili vrhovni poveljnik vojske, plemstvo veleposestniki, oficirji, državni uradniki.

LJUDSTVO-osebno svobodno.--->obrtniki, rudarji trgovci, delavci, kmetje.
SUŽNJI –podrejeno prebivalstvo, vojni ujetniki-brez pravic ter osebne svobode.

Mikenci so se bali napadov gusarjev.---->osvajali so:

- ❖ Kreto
- ❖ Trojo

Tudi Mikene je odkril Schleimann.

Ker je odkril mesto, ki je bilo zgrajeno iz velikanskih kamnitih blokov, težkih več ton, je menil da ni to delo navadnih ljudi, pač pa velikanov KIKLOPOV. Odkril pa je tudi atrejevo zakladnico.

V GRČIJI SE JE OBNOVILA RODOVNO-PLEMENSKA DRUŽBA. Zakaj?
Zaradi dorskega vpada. ---> ki pa ni povzročil le propad mikenske civilizacije, pač pa tudi prerazporeditev **grških plemen**.

Peloponez- Dorci
Srednja Grčija(Atika, Eubeja)- Jonci
Sv Ahajci in Eolci

TEMNO OBDOBJE- obdobje ko so dorci povzročili propad mikenske civilizacije. V njem so zopet živeli v rodovno plemenski družbi. Nastane 12.st. pr. kr.

JONIJA- dežela ob obalah črnega morja. Mala Azija.

ROD- lahko odločajo vsi odrasli moški sposobni nositi orožje---> **agori**-zbrani na ljudski skupščini---->imeli so voditelja-ARISTOKRATA. Ta je upravljal z premoženjem, poveljeval v vojnah.....sodeluje v svetu starešin---->BULE

BRATSTVO ALI FRATIJA- TVORIJO VOJAŠKO ENOTO--->SKUPAJ HODIJO NA VOJNO.....voditelj je **fatrijarh**. Ta vodi člane bratstva, je vojaški poveljnik,...

ŠLEME ALI FILA- odločajo o vojni ali miru ter najpomembnejših zadevah,... voditelj je BAZILEVS....ta sodeluje pri odločanju ljudske skupnosti Agore.

Kmalu se je oblikovala razredna družba ter država. Predvsem zaradi tega, ker so aristokrati-rodovni starešine, vse bolj odločali v imenu ljudstva, zato je postopna rodovna ureditev propadala. Zemljo so delili med velike družine, ki so si jo sčasoma prisvojile. Nastane so razlike med ljudmi, delitev na bogate in revne,...

BOGATI- BAZILEVS TER ARISTOKRATI

REVNI-KMETJE
TETI-KMETJE BREZ ZEMLJE
SUŽNJI- NESVOBODNI VOJNI UJETNIKI

Najprej je postal bazilevs kralj.vladar----->država MONARHIJA. Oblast je bila deljena med aristokrati ter vladarji. Aristokrati kralja odstavijo-----> ARISTOKRATSKA REPUBLIKA. Nekje nastane t.i. OLIGARHIJA. Zapis običajnega prava--->slabi moč aristokracije--->tiranija...nastali so samo vladarji. Odstranitev tiranov...nastane demokracija!!!